

---

# Leerlingenraad



## Burgerschapskunde;

**Indicator 6** : 'De school rapporteert aan belanghebbenden inzichtelijk over de gerealiseerde kwaliteit van het onderwijs.

Scoort de kernkwaliteit: De school informeert leerlingen over de kwaliteit van het onderwijs en de effecten van verbeteractiviteiten (o.a. via de leerlingenraad).

**Indicator 11**: 'Bij de zorg voor kwaliteit zijn personeel, directie, leerlingen, ouders/verzorgers en bestuur betrokken. Kernkwaliteit; De schoolleiding betreft leerlingen bij het vaststellen, beoordelen en verbeteren van de kwaliteit van de school.

Kwaliteitskaart 'Schoolklimaat' staat het volgende ;

**Indicator 3**: 'De school beschikt over een leerlingenraad.

Duidelijk is dus dat het betrekken van de leerlingen bij de kwaliteitszorg en het schoolklimaat op onze school nog niet goed genoeg geregeld is.

Naar aanleiding van het bovenstaande hebben we besloten aan de slag te gaan met het instellen van een leerlingenraad. Op de eerste plaats beperken we ons tot achtereenvolgens een omschrijving van het begrip leerlingenraad, het antwoord op de vraag waar een leerlingenraad goed voor is en de opzet en organisatie van een leerlingenraad.

De bijlagen zijn vooral bedoeld als leidraad voor de leerlingen die gekozen zijn in de leerlingenraad.

Inhoud:

1. wat verstaan we onder een leerlingenraad?
2. waarom een leerlingenraad?
3. opzet en organisatie van een leerlingenraad
  - a. samenstelling van de leerlingenraad / verkiezingen
  - b. wat kan zoal op de agenda van de leerlingenraad komen?
  - c. vergaderingen van de raad
  - d. taken en bevoegdheden van de leerlingenraad
  - e. wat doet de school met de uitkomsten van het overleg van de leerlingenraad?

## 1. Wat verstaan we onder een leerlingenraad?

Een leerlingenraad is groep van enthousiaste vertegenwoordigers gekozen uit en door de leerlingen van de school, die zich inzet voor een goede en prettige gang van zaken op de school. In ons geval gaat het om leerlingen uit de groepen 6 tot en met 8. Het is belangrijk dat de school luistert naar wat leeft onder de leerlingen.

De leerlingenraad praat daarom regelmatig met een (of meer) vertegenwoordiger(s) van de school over onderwerpen die voor allen van belang zijn.

## 2. Waarom een leerlingenraad?

Het is voor de school goed te overdenken waarom we een leerlingenraad willen hebben.

Waar is een leerlingenraad goed voor? Hierboven zijn al redenen omschreven die voldoende recht geven aan een leerlingenraad.

De verdere meerwaarde van een leerlingenraad:

- a) zij is het miniparlement van de minisamenleving school
- b) zij is het oefenterrein in democratie van de school
- c) zij organiseert zaken en brengt leven in de brouwerij vanuit een andere visie
- d) zij is het visitekaartje van de school
- e) zij is een minivakbond die de belangen van de leerlingen behartigt
- f) zij is een goed forum om problemen op school op te lossen

Korte opmerkingen:

ad. a) Het is belangrijk dat er op school open kan worden gepraat over ideeën en knelpunten. Als de inbreng van de leerlingen serieus wordt genomen, zal dat het functioneren van de leerlingen en van de school bevorderen.

ad. b) De samenhang met Actief Burgerschap in de school komt in een leerlingenraad duidelijk naar voren. De leerlingen leren zich uitdrukken en bekwamen in samenwerken, overleggen, onderhandelen, vertegenwoordigen en beïnvloeden. Sociale vaardigheden worden in de praktijk geoefend. Voorwaarde is weer dat er sprake is van een échte dialoog.

ad. c) Een actieve leerlingenraad zal geneigd zijn zich bezig te houden met buitenschoolse activiteiten. De leerlingen moeten worden geprikkeld ook hun mening te geven over de school als leergemeenschap.

ad. d) Een open schoolklimaat met een goede interne communicatie ook richting leerlingen, is voor ouders en samenleving belangrijk en de school kan zich daarmee profileren. Voorwaarde is dat we de werkelijke interne invloed van de raad in het oog houden.

ad. e) Door leerlingen te zien als meedenkende partners en door eigen standpunten goed te onderbouwen, moet de school er steeds voor zorgen, dat de leerlingenraad vooral ván de school is en niet tégen de school.

ad. f) Een echte leerlingenraad mag ook problemen van leerlingen en klachten inbrengen. Een leerlingenraad mag zich evenwel niet uitsluitend fixeren op klachten en problemen.

### 3. Opzet en organisatie van een leerlingenraad

#### a. samenstelling van de leerlingenraad / verkiezingen

De leerlingenraad wordt gekozen door en uit de leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 uit iedere groep 1 leerling.

Elke leerling kan zich kandidaat stellen door een stukje te schrijven met daarin vermeld waarom hij/ zij gekozen moet worden. De leerkracht leest alle stukjes voor en geeft ze een letter uit het alfabet. Alle leerlingen van de groepen 6 t/m 8 moeten hun stem uitbrengen op een letter.

Pas als er gekozen is wordt de naam bekend gemaakt.

De stemming gebeurt geheim.

Ieder jaar worden de verkiezingen in de eerste schoolmaand georganiseerd door de desbetreffende groepsleerkrachten. Een leerling kan niet twee keer in een leerlingenraad worden gekozen.

De gekozen raad kiest een voorzitter en een secretaris. Een penningmeester hoeft niet te worden gekozen, omdat de raad geen eigen budget heeft.

De leerlingen van de raad worden vóór het eerste overleg door de directeur van de school uitvoerig geïnstrueerd over hun taken en verantwoordelijkheden. Zij ontvangen een uittreksel van dit document en een kopie van de bijlagen bij dit document. De directeur woont ook de vergadering bij.

Ieder jaar vindt er een verkiezing plaats. Kinderen die een jaar zitting hebben genomen in de raad zijn niet herkiesbaar.

#### b. wat kan zoal op de agenda van de leerlingenraad komen?

De leerlingenraad is een platform van leerlingen voor leerlingen. De leerlingenraad is er om mee te denken, praten, overleggen, beslissen over wat er op school en in de klas gebeurt. De raad baseert zich daarbij op de ideeën, voorstellen, vragen, moeilijkheden en klachten van alle leerlingen. Daarnaast bepaalt de school (directie, leerkrachten) mede de agenda van de leerlingenraad. Dat houdt in dat er twee bronnen zijn voor agendapunten:

o de leerlingen willen iets organiseren, willen klachten bespreekbaar maken enz.

o de school wil bijv. de mening van de leerlingen horen over hoe de zaken gaan en over geplande veranderingen

De leerlingenraad moet actief aan de slag om de onderwerpen die de andere leerlingen belangrijk vinden, te inventariseren (zie bijlage 1). De leerlingenraad moet ook bij de schoolnavragen, welke onderwerpen bij het gezamenlijk overleg van leerlingenraad en school aan de orde komen.

Thema's voor de leerlingenraad kunnen bijv. zijn:

- praten over (de aanpassing van) schoolregels en er iets mee doen
- een schoolfeest (Sinterklaas, Kerstmis, eindfeest) mee organiseren
- de sfeer op school bespreken en verbeteren
- de tevredenheid over (veranderingen in) de manier van lesgeven bespreken
- praten over speeltoestellen en speelplaatsgebruik
- initiatief nemen voor een actie in het kader van Actief Burgerschap, bijvoorbeeld een actie voor het milieu in en rond de school opzetten.

De raad wordt geadviseerd geen individuele personen als onderwerp van gesprek te nemen.

#### c. vergaderingen van de raad;

De leerlingenraad vergadert onder schooltijd. De school stelt daarvoor een ruimte beschikbaar. De raad kan voor haar werkzaamheden gebruik maken van de telefoon, een computer en de kopieerapparatuur van de school.

De raad bepaalt zelf de frequentie van haar bijeenkomsten, maar slechts zes keer per jaar kan dat onder schooltijd, de andere keren buiten schooltijd. Deze bijeenkomsten worden bijgewoond door een vertegenwoordiger vanuit de school (directeur of groepsleerkracht).

Een korte agenda wordt door de voorzitter en de secretaris gemaakt. De secretaris zorgt voor een beknopt verslag.

#### **d. taken en bevoegdheden van de leerlingenraad**

De leerlingenraad heeft een organisatorische en adviserende taak. De raad brengt de andere leerlingen (lieft schriftelijk) op de hoogte van haar activiteiten. De leerlingenraad mag bij de school informatie vragen over de zaken die met de school te maken hebben. De leerlingenraad kan (ook op eigen initiatief) advies uitbrengen aan de school over zaken die specifiek voor de leerlingen van belang zijn. De leerlingenraad kan initiatieven nemen voor de organisatie van activiteiten – na goedkeuring van de school.

Een leerling kan niet worden gestraft voor de meningen die hij/zij in de bijeenkomsten van de leerlingenraad naar voren brengt.

#### **e. wat doet de school met de uitkomsten van het overleg van de leerlingenraad?**

Na elke bijeenkomst van leerlingenraad wordt een kort verslag gemaakt, waarin de besproken punten, voorstellen, afspraken e.d. staan (zie hierboven onder c), dat wordt verspreid onder de leerlingen van groep 5, 6, 7 en 8 en alle teamleden. Dit verslag wordt ook op de website en de nieuwsbrief van de school geplaatst. Aan het eind van het schooljaar is er een evaluatievergadering waarna een jaarverslag wordt gemaakt. Deze wordt in de nieuwsbrief en op de website geplaatst.

## Leerlingenraad;

Geweldig dat je op school mag meepraten en kunt proberen samen dingen te realiseren. Het is daarbij natuurlijk wel belangrijk andere leerlingen de kans te geven hun vragen, ideeën of hun mening via de raad naar voren te brengen. De anderen moeten dan ook weten, waar ze met hun inbreng terecht kunnen. Het is voor de leden van de raad ook belangrijk zo een goede agenda te kunnen maken.

### Hierna geven we een paar voorbeelden over het verzamelen van ideeën en voorstellen van de andere leerlingen:

- een enquête

Het vraagt veel tijd een enquête samen te stellen en de resultaten te verwerken. Neem niet te vaak een enquête af. Laat je medeleerlingen altijd weten wat er uit de enquête naar voren kwam. Bedenk goed bij welke groepen je de enquête wilt uitzetten.

- een ideeënbus

Hang op een centrale plaats in de school een ideeënbus. Zorg ervoor dat je de bus regelmatig leegmaakt en dan ook aan je medeleerlingen doorgeeft, wat er bij de lichten uit de bus kwam.

- een fotoreportage

Vraag je medeleerlingen in groepjes op pad te gaan om leuke en minder leuke situaties of plaatsen te fotograferen (met het fototoestel van school of met een eigen toestel). Je komt zo bijvoorbeeld te weten, wat anderen graag veranderd zouden zien. Laat de anderen weer weten, wat eruit is gekomen.

- een vragenronde in de klas

Vraag je leerkracht (zo af en toe) wat tijd vrij te maken om in de groep vragen van de leerlingen en voorstellen te inventariseren.

N.B. Vraag ook altijd aan de directeur, of er vanuit de school punten zijn die op de agenda van de leerlingenraad moeten komen.

### Naar de mening van anderen vragen bij een bepaald onderwerp

Het is natuurlijk ook heel belangrijk te weten, hoe anderen denken over een bepaald onderwerp. Je moet daarmee rekening houden bij jullie overleg.

Hierna wat voorbeelden over hoe je dat kunt aanpakken:

- een klassenmoment

Vraag aan je leerkracht zo nu en dan een half uurtje vrij te maken om met de klas van gedachten te wisselen over een belangrijk schoolthema.

- de grote envelop

Deze vorm is goed bruikbaar, als je van iedereen binnen de school wilt weten, wat hun mening is. De raad (met hulp van de directeur) stelt een vraag of een stelling op naar aanleiding van een onderwerp dat de raad wil bespreken. Deze gaat in grote enveloppen. In elke klas komt zo'n envelop en in alle klassen wordt de vraag of de stelling op hetzelfde moment besproken. Het antwoord van de klas gaat in de envelop, die bij de leerlingenraad wordt terugbezorgd.

- een muurkrant/ prikbord

Deze kun je goed gebruiken, als je iets hebt georganiseerd en je wilt weten, wat men ervan heeft gevonden. Hang een groot vel papier op en leg er wat stiften bij.

- een bezoek aan de personeelsvergadering

Als je de leerkrachten informatie wilt geven over wat de leerlingenraad doet en hun mening wilt weten, kun je de directeur vragen, of een of enkele leden van de raad een deel van de vergadering van het team van de school mogen bijwonen. Handig is het dat je dan ook kunt aangeven, op welke manier leerkrachten kunnen meewerken en jullie kunnen ondersteunen.

N.B. Laat de anderen steeds weten wat je te weten bent gekomen!

## Met elkaar overleggen;

In de leerlingenraad zitten kan betekenen, dat je het aardig druk krijgt. Je gaat een heel schooljaar met elkaar overleggen, projecten uitwerken en zorgen dat zaken in orde zijn. Het is heel prettig, als je hierbij ook andere leerlingen kunt betrekken. Dat kun je bijvoorbeeld op de volgende manier aanpakken:

- een themagroep

Als jullie iets willen gaan uitwerken (bijv. een multiculturele dag, een milieudag of een antipest dag), dan kun je daarvoor de hulp inroepen van leerlingen en leerkrachten die daarin ook geïnteresseerd zijn.

- een verbetergroep

Deze werkt net als een themagroep, maar nu gaat het erom, dat de groep vanuit een probleem werkt (bijv. pesten op het plein) en een oplossing gaat uitwerken.

N.B. Leg je plannen altijd voor in het overleg van de leerlingenraad met iemand van de school. Je plannen moeten worden goedgekeurd in het teamoverleg.

### Anderen informeren

- een verslag

Zorg ervoor dat het verslag naar aanleiding van jullie overleg niet te uitgebreid is; een kort lijstje met de punten die iedereen interesseren en wat uitleg is voldoende. Geef alle leerlingen van groep 5, 6, 7 en 8 een kopie. Als je ook de leerkrachten een kopie geeft, kun je tegelijkertijd vragen er in de klas even aandacht aan te besteden.

- de website

Laat het verslag ook op de website van de school plaatsen en het weblog. Als er wat foto's bij komen, wordt het zeker gelezen.

## de nieuwsbrief/ website/ schoolkrant

Als je wilt, kun je ook altijd een stukje van de leerlingenraad in de nieuwsbrief of website laten plaatsen.

### Wat tips om efficiënt te vergaderen

Omdat je vaak niet veel tijd hebt, moet je op letten, dat die nuttig wordt besteed.

Daarom moet je ervoor zorgen dat:

- er ruimte voor jullie is op school (afspraken met directeur of aanwezige teamlid);
- iedereen tijdig (een week van tevoren) wordt uitgenodigd (secretaris);
- er een agenda bij de uitnodiging zit;
- er een leerling is die het gesprek leidt (voorzitter);
- de voorzitter op tijd begint en ook verder de tijd in de gaten houdt;
- je begint met het verslag van de vorige keer;
- wie wil praten, dat vraagt door een teken te geven (niet door elkaar roepen);
- de voorzitter regelmatig samenvat, wat er is gezegd;
- de secretaris de beslissingen noteert en erbij zet, wie wat wanneer gaat doen;
- het verslag wordt nagelezen door de voorzitter, voordat het wordt verspreid;
- het verslag zo snel mogelijk de deur uitgaat.